

مرکز آموزشی پژوهشی و درمانی قائم (ع)
واحد آموزش به بیمار و خانواده

درباره بلع مواد سوزاننده و خطرناک در کودکان بیشتر بدانیم...

ویژه والدین

تاریخ ویرایش: آذر ۱۴۰۰

تاریخ بازنگری: آذر ۱۴۰۲

کد بازنگری: ۰۰۵

کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع در درمانگاه مرکزی
بیمارستان قائم (عج) اتاق ۱۴ با کادری مجرب همه روزهای هفته
به جز یکشنبه و پنجشنبه از ساعت ۸:۳۰ تا ۱۱:۳۰ بصورت رایگان
آماده پاسخگویی به سوالات شما می باشد.

مددجو و همراه گرامی

با شناسه پیگیری که در خلاصه پرونده یا برگه آزمایش
است می توانید کلیه آزمایشات معوقه را از طریق آدرس
زیر پیگیری کنید.

<https://labresult.mums.ac.ir/>

منبع:

1. <https://medlineplus>.
2. <https://www.clinicalkey.com>

- والدین کودک باید این مواد را در ظروف کاملاً دربسته
(در صورت امکان در ظروف مخصوصی که درب آنها
قابل باز شدن توسط کودک نباشد) و دور از دسترس
کودکان نگهداری کنند.

- جابه‌جا کردن این مواد و ریختن آنها در ظروف دیگر
(نظیر بطری نوشابه) یکی از عواملی است که بارها و
بارها به بلع اشتباه این مواد توسط کودکان منجر شده و
لذا خانواده‌ها باید جدا از این امر اجتناب ورزند.

- بازی کردن کودکان در مکانهای دور از مراقبت مستمر
والدین، نظیر پارکینگ و انباری نیز از جمله عواملی
است که موجب بلع مواد سوزاننده توسط کودکان
می‌شود.

* توجه خانواده‌ها به این نکته کوچک اما مهم، می‌تواند از
وقوع اینگونه حوادث دردناک تا حدودی بکاهد.

- با توجه به این که بلع مواد سوزاننده در کودکان به
راحتی قابل پیشگیری است، لازم است اهمیت مسئله
برای پزشکان و کادر درمانی و عامه مردم و خانواده
روشن شود.

- رسانه‌ها، روزنامه، رادیو و تلویزیون می‌توانند نقش
بسزایی در افزایش آگاهی و نحوه برخورد با
مسمومین، به ویژه مسمومیت با مواد اسیدی داشته
باشند.

والدین گرامی؛ این برگه آموزشی حاوی نکاتی جهت افزایش آگاهی شما در رابطه با بلع مواد سوزاننده در کودکان می‌باشد. امیدواریم با رعایت نکات ذکر شده، هر چه سریعتر کودک شما سلامت خود را بازیابد.

• بلع مواد سوزاننده اسیدی یا قلیایی در کودکان ۱ تا ۵ ساله شایعتر است. محلولهای لوله بازکن، آب باتری، ضد عفونی کننده‌ها، مایعات سفید کننده، شوینده‌ها و جوهر نمک جزو مواد سوزاننده ای هستند که به طور نسبتاً شایع در کودکان باعث سوختگی مری می‌شوند.

• سوختگیهای شدید به دنبال بلع لوله بازکن‌ها، آب باتری و چنته (ترکیب جامد قلیایی قوی که به عنوان لوله بازکن به کار می‌رود) شیوع بیشتری دارند.

• بلع سفید کننده‌های خانگی (وایتکس)، شامپو و کف صابون در مقادیر کم آسیب چندانی به دستگاه گوارش وارد نمی‌سازد؛ اما در هر حال این کودکان نیز در اولین فرصت باید توسط پزشک معاینه شوند.

بلع مواد سوزاننده چه علائمی ایجاد می‌کند؟

• بلع مواد سوزاننده در کودکان اغلب به طور اتفاقی روی می‌دهد. علائم شامل آبریزش دهان، بیقراری، بلع مشکل یا دردناک، استفراغ خونی یا غیرخونی، درد شکم و سوختگی دهان و لب

• نکته قابل توجه اینکه ممکن است زخم و التهاب چندانی در اطراف دهان و لبها یا داخل دهان کودک دیده نشود، اما همزمان سوختگی شدید مری وجود داشته باشد و لذا هر چه سریعتر کودک نزد پزشک برده شود.

آموزش به والدین و خانواده:

اقدامات اولیه به محض بروز حادثه

✧ به محض وقوع حادثه، والدین باید کودک را به مراکز درمانی انتقال دهند.

✧ تا قبل از رسیدن به مراکز درمانی، در صورت وجود سوختگی در سطح بدن و اطراف دهان و لب‌ها بهتر است پوست آن محل با آب فراوان شستشو داده شود.

✧ از وادار کردن کودک به استفراغ اکیداً خودداری شود، زیرا این اشتباه می‌تواند باعث آسیب بیشتر شود.

✧ از خوردن موادی مانند نوشابه، آب پرتقال و سایر نوشیدنیها با هدف خنثی ساختن ماده بلع شده، اجتناب گردد.

✧ بهتر است والدین ظرف یا بروشور ماده بلع شده را با خود به مرکز درمانی ببرند تا پزشک بتواند با شناخت دقیق تر، تصمیم مناسبتری برای کودک بگیرد.

✧ در اغلب موارد، پس از ساعات اولیه (۱۲ تا ۳۶ ساعت پس از حادثه) به منظور تشخیص وسعت و شدت آسیب، کودک تحت آندوسکوپی قرار می‌گیرد و بسته به شدت سوختگی سایر اقدامات درمانی انجام خواهد شد. آنچه والدین در این ساعات پر تنش باید بدانند، این است که دادن هرگونه ماده غذایی تا زمان آندوسکوپی ممنوع است.

پیشگیری

• موثرترین اقدام در مورد بلع مواد سوزاننده توسط کودکان، پیشگیری از وقوع آن است.